

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

داکتر میر عبدالرحیم عزیز
۰۷ سپتمبر ۲۰۱۷

احیای دیپلماسی مصر

بعد از خیزش های به اصطلاح "بهار عرب" که ضربات مدهشی بر پیکر و ساختار سیاسی بعضی کشور های عرب وارد کرد، مصر هم در بحرانات سیاسی و اقتصادی گیر افتاده است. باوجودی که رشد اقتصادی مصر قبل از بهار عرب نیر چندان گوارا نبود، بعد از بهار عرب بیشتر به سوی تقریباً ورشکستگی روان شده است. اگر دولت السیسی نتواند مصر را از عقب ماندگی اقتصادی برهاند، این کشور با دشواری ها حتا انقلاب مردمی مواجه خواهد شد. اکنون علایمی مشاهده می شود که السیسی سعی می کند برای دیپلماسی مصر تحرک بدهد تا به موجب آن بتواند روابط اقتصادی خود را با سایر کشور های دوست وسعت بخشد و سرمایه گذاری های خارجی را که برای مصر حیاتی است، جلب نماید.

اکثر ناظران امور مصر معتقدند که این کشور هنوز هم در پنجه دکتاتوری السیسی جان می کند و امیدی برای بهبودی وضع مصر در افق دیده نمی شود. باوجودی که مصر واقعاً با مشکلات خاص خود دست و پا می زند، اما نا امید کننده هم نیست، طوری که صاحب نظران غرب اظهار نظر می نمایند. دیپلماسی مصر در حال بازگشائی است و این کشور سعی می ورزد که سال های از دست رفته را جبران کند و با دوستان سابق در شرق میانه و شمال افریقا دوباره وارد دادوستد شود و به دیپلماسی خود روح تازه ببخشد. مصر در قدم اول می خواهد که روابط خود را با کشور های همسایه در شرق میانه گسترش دهد و تنش های گذشته را از میان بردارد. شمال افریقا هدف دومی مصر است، چنانچه با کشور های سودان و حبشه داخل مذاکرات شده تا مسایل سرحدی و مشکل دریای نیل را با کوشش دیپلماتیک حل نماید. یکی از دلایل دیگر گسترش دیپلماسی مصر، تنوع دادن به روابط خود با سایر کشور هاست تا توازن سیاسی را در روابط خود با سایر کشور ها برقرار نموده و از اتکای خود به امریکا بکاهد. با درک این که، تفوق امریکا در منطقه رو به افول است، هر یک از قدرت های منطقه مانند ترکیه، مصر و عربستان سعودی سعی دارند که خلای ناشی از فقدان احتمالی امریکا را در منطقه پر نمایند و رهبری منطقه را به دوش گیرند. از فعالیت های وسیع نظامی و سیاسی عربستان سعودی و ترکیه آگاهیم. اکنون مصر هم تلاش دارد که وارد تیاتر شرق میانه و شمال افریقا شود و زور خود را بیازماید.

مصر در یک موقف عالی جغرافیائی قرار دارد. از یک سو جزء حیطه شرق میانه محسوب می شود و از سوی دیگر از نگاه فزیک در قاره افریقا واقع است که ایجاب می کند مصر در دیپلماسی خود افریقا را فراموش نکند،

بلکه روابط سیاسی و اقتصادی خود را درین قاره نسبت به گذشته وسعت بخشد. بدون تردید که رقابت جدی میان سه کشور متذکره خلق خواهد شد، اما مصر می تواند دست بالا داشته باشد زیرا در هیچ یک از بحران‌های کنونی کشور های شرق میانه مانند یمن و سوریه مستقیماً داخل نیست یا این که زیاده روی نکرده است. مصر به یاد دارد که این کشور در زمان ریاست جمهوری عبدالناصر دوران درخشانی را از نگاه حیثیت جهانی و منطقه ئی داشت که شکست در جنگ شش روزه ماه جون ۱۹۶۷ مقابل اسرائیل به آن نقطه پایان گذاشت. حال السیسی می کوشد که "عظمت" مصر را احیاء نماید.

علی رغم مشکلات عدیده سیاسی و اقتصادی، مصر هنوز هم می تواند از نظرگاه فرهنگی، جغرافیائی و نظامی تفاوتی در شرق میانه خلق نماید. زبان عربی مصر من حیث زبان معیاری در جهان پذیرفته شده است. مصر دارای پوهنتون های قابل اعتبار است که اکثر محصلان جهان اسلام تحصیلات خود را در رشته های ادبیات عربی، الهیات و حتا انجینری در مصر تکمیل می نمایند. موقعیت جغرافیائی مصر برای این کشور اهمیت بزرگ جیو – ستراتیژیک داده است که غیر قابل انکار است. جان کنیدی رئیس جمهور سابق امریکا در کتاب "ستراتیژی صلح" خود به اهمیت مصر ذکری به عمل آورد و یادآور شد که "قاهره دروازه افریقا است". همچنان، نظر به احصائیه مؤسسه "قدرت آتش جهانی" مصر دهمین قدرت نظامی جهان است، در حالی که اسرائیل در ردیف پانزدهم قرار دارد. ناگفته نباید گذاشت که مصر سر راه تجارت جهانی واقع است که کانال سوئز به آن اهمیت حیاتی و جهانی داده است. السیسی دو سال قبل به توسعه کانال سوئز اقدام نمود که این باعث شده است کشتی های بزرگ بتوانند از این کانال بگذرند و عایدی بیشتری را نصیب اقتصاد آشفته مصر نمایند.

برای رسیدن به هدف، مصر باید اختلافات ذات البینی خود را با کشور های شرق میانه از زمره ایران حل نماید و خود را از زیر بار نفوذ امریکا خارج سازد. توأم با یورش سیاسی و دیپلماتیک، مصر باید در داخل هم در بازسازی خود توجه کند و مؤسسات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی خود را نو سازی نماید. فقدان عدالت اجتماعی، تفاوت های طبقاتی و نبود آزادی های فردی مانع بزرگی در راه احیای مصر خواهد بود. در جهان کنونی، سیاست داخلی و خارجی با هم گره خورده است. به هر اندازه ای که یک کشور در داخل مستحکم باشد، به همان اندازه می تواند در سیاست خارجی خود با قوت تبارز نماید و ادعای بزرگی کند. آشفته گی در داخل، مانع عمده در سر راه احیای جهانی مصر خواهد بود.

با ملاحظات بالا، مصر توانمندی این را دارد که بار دیگر به حیث یک قدرت منطقه ئی عرض اندام نماید و با یورش سالم دیپلماتیک و رهائی از شرایط تحمیلی غرب، جایگاه از دست رفته را باز یابد.